

**Dlouhodobý záměr
vzdělávací, umělecké, tvůrčí a vědecké
činnosti**

**Akademie výtvarných umění v Praze
pro rok 2011 - 2015**

V Praze září 2010

A. Dlouhodobý záměr vzdělávací, umělecké, tvůrčí a vědecké činnosti Akademie výtvarných umění v Praze na léta 2011 – 2015

---

1. Úvod

1.1. Východiska dlouhodobého záměru

Poprvé byl dlouhodobý záměr Akademie výtvarných umění v Praze (dále jen DZ AVU) formulován v roce 1996. V dalších etapách byl tento záměr periodicky doplňován, prohlubován a rozšiřován podle konkrétních potřeb a v návaznosti na změny financování. Základní východiska jsou identická, protože zásadní reforma a proměna, která proběhla na Akademii na jaře roku 1990 definovala profil a směřování školy způsobem, který neztratil do dnešní doby nic na své aktuálnosti. AVU tehdy sama sebe definovala jako školu excelentní a úzce výběrovou, jejímiž základními pilíři zůstávají tvůrčí svoboda, pluralita, otevřenost a flexibilita. Ty jsou předpokladem naplnění základního poslání AVU jako umělecké školy, experimentálního centra a kulturní instituce, které přispívají ke kontinuální a dynamické proměně vztahů umělce, umění a společnosti.

DZ AVU na léta 2011-15 vychází především z řady již vypracovaných strategických dokumentů včetně přecházejících záměrů, jejich aktualizací a vyhodnocení, výročních zpráv o činnosti školy a řady materiálů různých orgánů a iniciativ, které vzešly z opakovaných diskuzí na akademické půdě.

Probíráme-li se zpětně těmito dokumenty, zejména formulacemi Dlouhodobých záměrů, je třeba konstatovat, že skutečnost se za časté od ideálních představ výrazně lišila. Pod tlakem rozpočtové reality a kvót přidělovaných investičních prostředků některé záměry bylo nutno opustit přesto, že by pro školu byly obecně jednoznačně přínosem (výstavba kolejí, plenérové centrum). Jiné body DZ AVU jsou jako „stálice“ po léta přejímány z jednotlivých dokumentů, protože jejich plnění je dlouhodobé a kontinuální.

Ve stadiu finální redakce DZ AVU musí škola čelit realitě vázaných rozpočtových prostředků (ve výši cca 1,7 % ve 4. čtvrtletí 2010) a rozpočet na příští rok a roky následující je nejasný (s hrozbou dalšího propadu o 10 %). Tyto další škrty by v konkrétních podmínkách AVU znamenaly zásadní narušení výuky, včetně propouštění zaměstnanců. V souvislosti s přijatými opatřeními (dočasné omezení provozní doby AVU do konce kalendářního roku 2010) přijalo Shromáždění Akademické obce AVU dne 19.10.2010 následující stanovisko:

Bez perspektivy dlouhodobě stabilizovaného, kontrahovaného a vstřícného financování na střednědobé období je vypracování jakékoliv strategie spíše formalitou. Předkládaný DZ AVU na období 2011-15 je tedy třeba chápat spíše jako analytický dokument o stavu školy a jasně definovanou strategii budoucího rozvoje. Součástí DZ AVU byl v minulosti samostatný Přehled hlavních úkolů a směrů činnosti vyplývajících z Dlouhodobého záměru vzdělávací, umělecké, tvůrčí a vědecké činnosti AVU v Praze na léta 2006-2010. Vzhledem k tomu, že nově koncipovaný DZ chápeme spíše jako sumární důvodovou zprávu, byla formulace konkrétních úkolů, které z této strategické vyplývají zahrnuta do konkrétní Aktualizace DZ AVU, kde má svoji logiku a opodstatnění.

1.2. Dlouhodobý záměr AVU a jeho vztah k DZ MŠMT

Jestliže klíčovým slovem v Aktualizaci DZ MŠMT na rok 2011 je „*podpořit změnu orientace rozvoje vysokých škol od kvantity ke kvalitě*“ nezbyvá než konstatovat, že AVU se tímto směrem programově rozvíjí od zásadní systémové reformy v roce 1990. AVU vědomě rezignovala na kvantitativní navyšování počtu posluchačů a akreditaci nových programů a oborů, nestavěla nové budovy a soustředila se na principu individuální ateliérové výuky na rozvoj kvality, inovací ve výukovém procesu a internacionalizace. Tento trend lze nezpochybnitelně doložit fakty ze sumy výročních zpráv, které tento vývoj jednoznačně potvrzují. Lze tedy konstatovat, že rozvoj školy je dlouhodobě v souladu se zveřejněným DZ MŠMT na rok 2011-15.

O kvalitě a excelenci vysokých uměleckých škol vypovídá téměř každodenní evaluace výstupů jejich činnosti formou nejpřísnější – veřejnou prezentací svých výsledků na nejširší kulturní scéně (koncertů, divadelních představení, výstav atd.) hodnocených médii a odbornou kritikou či porotami prestižních soutěží a anket. Bohužel, tyto výstupy stále nedovedeme převést do ukazatelů kvality v rámci nových zásad financování VVŠ. Právě UVŠ prokazatelně utrpěly při prvních výpočtech největší propad. A to všechny přibližně stejně, tzn. že jde o systémovou chybu hodnou nápravy. AVU i ostatní vysoké umělecké školy oceňují, že došlo ke shodě na nezbytnosti zavést do systému ukazatelů kvality také registr výstupů umělecké tvůrčí činnosti (RUV zmiňovaný v DZ MŠMT i jeho Aktualizaci).

DZ AVU je třeba brát jako pokus reflektovat minulé, současné a budoucí poslání školy v terciární sféře vzdělávání a střizlivě definovat uvažované směry vývoje. Ve spojení s Aktualizací DZ AVU na konkrétní rok je třeba jej vnímat jako významný nástroj řízení a kontroly i participace členů Akademické obce na fungování školy. Směrem ven potom definuje za účasti externích subjektů (Správní rada, UR, MŠMT) strategické cíle a tím i potvrzuje a stabilizuje svoji roli jako vzdělávací instituce s vědecko-výzkumným potencionálem a dynamického centra uměleckých tvůrčích aktivit zasahujících svým významem a vlivem celou výtvarnou a kulturní scénu, zcela v duchu tradic a v souladu s jejím dosavadním vývojem.

DZ AVU je zároveň i otevřeným dokumentem, který se v souvislosti s budoucí reformou terciárního vzdělání může zásadně pozměnit a do kterého budou postupně implementovány další dokumenty, které vzniknou na půdě Reprezentace vysokých škol, kde se AVU dlouhodobě snaží úzce spolupracovat s ostatními zejména tzv. kamennými vysokými uměleckými školami i ostatními školami a fakultami, které realizují umělecké studijní programy.

DZ AVU respektuje rámcovou osnovu tímto ministerstvem kdysi vydanou a uplatněnou při formulaci předcházejících záměrů. Dosavadní praxe ukazuje, že některé pasáže a části DZ MŠMT jsou v podmínkách AVU nereálné, případně se školy týkají přiměřeně a jsou aplikovatelné s omezeným efektem. (např. strukturované studium, kreditní systém). Proto je upravena i základní osnova a některé okruhy, jejichž komentování by bylo v podmínkách uměleckých vysokých škol formalitou, jsou záměrně vynechány a jiné naopak doplněny. Vzhledem k charakteru výuky i výstupů je DZ AVU formován prioritně z hlediska specifik a potřeb školy.

2. Strategický rozvoj Akademie výtvarných umění

2.1. Postavení a poslání vysoké školy v terciální sféře vzdělávání

Akademie výtvarných umění v Praze (dále jen AVU) je nejstarší uměleckou školou na našem území tradičně zaměřenou na výtvarné obory a zároveň i první školou tohoto typu, která získala statut školy vysoké. V systému českého vysokého školství má svoje jasně definované a nezastupitelné místo. AVU je veřejnou vysokou školou, která realizuje magisterská a doktorská studia v jediném studijním programu Výtvarná umění v oborech malířství, sochařství, kresba a grafika, intermediální tvorba, nová média, restaurování výtvarných děl a architektonická tvorba. (Akreditace je platná do roku 2016, v případě obou architektonická tvorba do roku 2014). AVU je založena na přísném výběru těch nejtalentovanějších z talentovaných, kteří jsou přijímáni na základě komplexních a náročných talentových zkoušek a vytváří podmínky pro podporu jejich tvůrčí činnosti a uměleckého rozvoje. Ve své činnosti vychází AVU z osvědčeného modelu individuální ateliérové výuky, která je optimální s ohledem na specifika uměleckého školství. V reakci na proměnlivou a různorodou výtvarnou scénu na počátku třetího tisíciletí se snaží spektrem svých studijních zaměření postihnout co nejširší paletu přístupů, prostředků a médií výtvarné tvorby. Usiluje přitom o rovnováhu a současně i propojení klasicky orientovaných disciplin i experimentálních inovací, které v odvěkém dialogu tradice a avantgardy představuje možné východisko při formulaci uměleckých programů reflektujících stav a vývoj společnosti. AVU tedy v tomto smyslu působí jako integrální a multidisciplinárně strukturovaný celek zahrnující proměnlivé a individualizované jednotky škol, ateliérů, dílen, kurzů a kateder. Škola je uvnitř prostupná ve smyslu možnosti přecházet mezi jednotlivými ateliéry i studijními obory.

Základním posláním AVU není pouze pěstování určitých dovedností a profesní příprava vyvolených, ale rozvoj kreativity a v rámci penza teoretických předmětů i suma vzdělání o širších vztazích umění, kultury a společnosti, která umožní absolventům sebereflexi vlastní tvorby. Prioritní je vytvoření zázemí pro svobodný a všestranný rozvoj studentů, kteří mají možnost hledat sama sebe uvnitř prostupné struktury školy, mezi jednotlivými ateliéry, obory a osobnostmi. Akcent je přitom přirozeně kladen na dynamiku rozvoje ve smyslu hledání aktuálních trendů, jehož důsledkem je otevřenost systému založená na periodických rekonkurzech a důsledně termínovaných pracovních úvazcích uzavíraných s jednotlivými pedagogy.

Nezastupitelná je i role AVU jako tvůrčí laboratoře hledající uplatnění nových technologií a myšlenek, experimentující s konceptem a stimulující mezioborové kontakty a vazby. AVU je nositelem řady vědeckých a výzkumných projektů, zejména v oborech teorie a dějiny umění a restaurování uměleckých výtvarných děl. S plnou vahou své autority bude AVU pokračovat ve svém úsilí vydobýt uznání umělecké tvůrčí činnosti, jako plnohodnotného ekvivalentu vědy, výzkumu a vývoje včetně rovnoprávné institucionální a grantové podpory poskytované uměleckým školám.

2.2. Spolupráce s ostatními subjekty terciální sféry

Nejbližšími partnery AVU jsou především sesterská VŠUP, ostatní „kamenné“ vysoké školy a stejně tak i ostatní fakulty realizující umělecké studijní programy (konkrétně zejména v rámci VUT Brno, Univerzity Ostrava, Technické univerzity v Liberci,

Západočeské univerzity v Plzni či Univerzity Pardubice). Výrazem spolupráce s nimi jsou četné profesní i osobní kontakty, společné projekty, vzájemné konzultace a koordinační schůzky a zejména obousměrné výměnné stážové pobyty studentů a realizace přestupů mezi jednotlivými školami, které má dlouhou tradici. Zmínit je třeba i členství pedagogů v reprezentativních orgánech a hodnotících komisích i skutečnost, že v poslední době jsou před Uměleckou radou AVU častěji zahajována habilitační a jmenovací řízení uchazečů právě z těchto škol. AVU samozřejmě hodlá tyto neformální a plodné kontakty i nadále rozvíjet konkrétně například realizací společných přednášek a kurzů v rámci curricula, dostupností nabídky přednášek z teoretických předmětů, těsnější spoluprací při realizaci doprovodných programů pro zahraniční studenty a stážisty či podáváním společných rozvojových projektů a grantů. Velkou příležitostí k zintenzívnění konkrétních kontaktů bude eventuelní akreditace krátkého magisterského studijního programu, který je směřován právě směrem k potřebám těchto škol.

Spolupráce se však postupně rozšiřuje i na další univerzitní pracoviště (VŠCHT) či Ústav Akademie věd (Ústav dějin umění, Ústav Anorganické chemie) s akreditovaným studiem. Předmětem spolupráce je zejména oblast vědeckého výzkumu a realizace doktorského studia, které je na AVU akreditováno jako mezioborové a jehož podmínkou je přímá spolupráce s dalším subjektem v terciální sféře mimo AVU. V rámci dalšího strategického rozvoje se počítá s dalším zkvalitněním a rozšířením této spolupráce na základě dosavadních kontaktů a zkušeností, zejména se zahraničím (v poslední době společné výstavy s Akademiemi v Drážďanech a Norimberku, účast studentů AVU na Essel Award apod.).

Spolupráce se dále realizuje i prostřednictvím činnosti řady pedagogů z jiných škol, kteří paralelně přednášejí na AVU či prezentují, v roli hostujících pedagogů, své práce a přednášky. Obdobně i kmenoví pedagogové AVU externě působí na jiných vysokých školách, ale i specializovaných středních školách nejen přímo jako pedagogové, ale i dalšími formami součinnosti (členství v uměleckých a správních radách, poradních orgánech jiných vysokých škol, v mezioborových komisích, účasti na obhajobách, oponenturách, státních zkouškách, konkurzních, evaluačních, habilitačních a profesorských řízeních). Počítá se, že s touto činností, která je evidována ve výroční zprávě za příslušný školní rok, bude intenzivně pokračováno i v dalším období a do procesu výuky budou ve větší míře zapojováni externí aktéři, jejich poznatky a doporučení budou systematicky sbírány a uplatňovány.

Důležitá bude v období 2011-15 spolupráce s Akreditační komisí a její budoucí pozměněné roli, protože systém akreditací směrem k širším skupinám programů uvažovaný v DZ MŠMT je v podmínkách AVU reálný a vítaný. Stejně tak získá na významu úzká spolupráce s ostatními uměleckými školami s ohledem na dokončování společného rozvojového projektu RUV (Registr uměleckých výstupů) a očekávanými reformami terciárního vzdělávání.

2.3. Zapojení do celostátních a regionálních aktivit

AVU je uznávanou kulturní institucí v rámci Prahy a celé ČR. I v budoucnu počítá s pravidelnou realizací samostatné výstavní činnosti zejména formou tradičních a pravidelných školních výstav, výročních výstav diplomantů v Národní galerii, pořádáním tradičních Dnů otevřených dveří a výstav klauzurních prací. Galerie AVU v budově školy organizuje samostatné výstavy soudobého umění prostřednictvím kurátorských projektů či prezentací studentů školy, jejich hostů či mladých výtvarníků z české republiky i ze zahraničí.

Přehled výstav je zveřejňován ve Výroční zprávě a o akcích je referováno v denním tisku. Vzhledem k velkému významu činnosti této Galerie AVU směrem ke studentům, partnerským školám v zahraničí i široké veřejnosti bude její činnost podporována i v následujícím období. Počítá se přitom s modelem, který se osvědčil, tzn. s činností Výstavní rady s pravidelně rotujícími členy z řad studentů a pedagogů nominovanými AS a jmenovanými studijním prorektorem. AVU se dále prostřednictvím svého výstavního oddělení i jednotlivých ateliérů pravidelně účastní celostátních přehlídek studentských prací a ve spolupráci se státními, regionálními, městskými i soukromými galeriemi a muzei doma i v zahraničí konkrétně spolupracuje i při realizaci samostatných projektů a výstav.

Tradičním a dlouhodobým partnerem AVU je zejména Národní galerie spolu s dalšími regionálními muzei a galeriemi a Národní památkový ústav a jeho územní pracoviště. Významným způsobem bude zřejmě narůstat spolupráce s orgány samosprávy na úrovni Hlavního města Prahy, krajské správy, ale i konkrétních obcí při realizaci výstavních projektů, čerpání dlouhodobé grantové podpory i při plnění konkrétních veřejných zakázek především v oblasti restaurování uměleckých děl výtvarných. Tato spolupráce bude často zajišťována prostřednictvím nejrůznějších občanských iniciativ a veřejně prospěšných společností. Významným partnerem je i Ministerstvo kultury a jeho programy na podporu živé kultury, ochrany kulturního dědictví, vědecko-výzkumné záměry či projekty na prezentaci a popularizaci mladého umění a uměleckých vysokých škol. Klíčová zde bude především případná spolupráce v rámci programu Národní kulturní identity (NAKI) vypsaného v roce 2010. Podle potřeby AVU spolupracuje i s dalšími rezorty, v poslední době například s Policií ČR v oblasti soudního znalectví.

AVU bude pokračovat v posilování a rozvíjení tradičních kontaktů s profesními organizacemi a komorami (Česká komora architektů, Unie výtvarných umělců, Asociace restaurátorů, Kolegium akademických restaurátorů, VTS atd.) stejně jako s nejrůznějšími galerijními subjekty, nadacemi, uměleckými spolky apod.

S ohledem na velký význam vnějších vztahů, které výrazně stimulují vzdělávací, uměleckou i tvůrčí činnost AVU, je třeba zásadním způsobem inovovat eventuelně posílit oddělení vnějších vztahů tak, aby nadále plnilo svoji funkci a posílilo prestiž a dobré jméno Akademie. Intenzivnější kontakt s veřejností může nejenom výrazně stimulovat vzdělávací, uměleckou a tvůrčí činnost AVU a přispět k propagaci a šíření kulturních hodnot v povědomí široké veřejnosti, ale zároveň přispět k navázání konkrétních kontaktů, které mohou mít pro školu i nezanedbatelný ekonomický efekt.

V rámci možností realizuje AVU i publikační činnost vydáváním tematických sborníků či antologií. Z podnětu KTDU se uvažuje o edici studijních sylabů a dalších studijních materiálů, případně o reedici některých rozebraných a úspěšných titulů z minulosti (Technologie malby).

Do sféry regionálních aktivit je třeba připočítat i existující a do budoucna pokračující pořádání kurzů kreslení pro veřejnost, realizace letních škol a běhů celoživotního vzdělávání pro obor restaurování uměleckých děl a obor grafické techniky. Aktivity AVU se stále ve větší míře realizují směrem k široké veřejnosti, nejenom její vlastní činností výstavní a publikační, ale i v sumě impozantního množství aktivit svých pedagogů a studentů, kteří přirozeně působí jako integrální a významná součást domácí i zahraniční výtvarné scény. Živý kontakt s veřejností se ukazuje jako skvělý prostředek popularizace činnosti školy a současného umění a je předpokladem k recepci významu kultury a umění širokou veřejností .

Svůj význam může mít i ve vztahu k potencionálním sponzorům. Proto AVU hodlá ve všech těchto aktivitách do budoucna v neztenčené intenzitě pokračovat.

2.4. Struktura studia

Do roku 2015 se nadále předpokládá, že základním kamenem výuky zůstane dlouhý magisterský studijní program. Zkušenosti se zavedením strukturovaného studia v letech 1994 – 1997 se v podmínkách Akademie neosvědčily (ač AVU byla mj. první uměleckou školou v ČR, která akreditovala bakalářské a doktorské studium). Důvodů je více; dvojí přijímací řízení, dvoje obhajoby, ale především skutečnost, že za čas vyměřený pro bakalářský stupeň nelze při respektování tzv. výtvarné přípravy realizovat smysluplně předepsaný program v požadované šířce a hloubce. Jestliže je zásadní filozofií školy, že vyučuje jeden studijní program v několika oborech, které jsou dostupné a doplňují se, nelze dnes šířit možného spektra a všech uplatňovaných médií prostě stihnout jinak než v dlouhém magisterském programu. AVU se však otázkou strukturovaného studia hodlá i v budoucnu zabývat, získávat a vyhodnocovat zkušenosti zahraničních partnerů a sledovat efekt obdobného studia na ostatních vysokých uměleckých školách.

AVU by chtěla realizovat paralelní akreditaci krátkého magisterského studia v délce 3 let, který by umožnil přijmout na Akademii absolventy bakalářského studia z jiných škol (např. FaVU, uměleckých fakult a institutů regionálních univerzit, výtvarných oborů pedagogických fakult apod.). Tito již základně připravení posluchači by pak mohli studovat kratší dobu a zbytečně neprodlužovat délku studia. Se stejným objemem finančních prostředků bychom v delším horizontu byli schopni poskytnout prostor více posluchačům a vyhnuli se problémům s déle studujícími studenty s nadstandardní dobou studia v roli plátců (což se děje v případě realizovaných přestupů z těchto škol spojených s častými žádostmi o uznání absolvování některých předmětů). Zároveň by to velmi pozitivně přispělo k žádoucí spolupráci AVU s ostatními oborově příbuznými školami a k deklarované dostupnosti a otevřenosti a otevřelo prostor k zefektivnění a zintenzivnění procesu výuky, který je pod tlakem ekonomických reality vážným problémem AVU do budoucna. Předpokladem nastartování tohoto programu by samozřejmě byly opět přísné přijímací zkoušky a dodržení kvality individuální výuky bez razantního zvyšování počtu studentů v jednotlivých ateliérech.

Akreditovaný model doktorského studia se velmi osvědčil. Je postaven na komplexních projektech, které předkládají uchazeči a jejichž základem je mezioborová spolupráce. Kritéria jsou velmi vysoká a z toho vyplývají i velmi malé počty přijatých. Souvisí to však s filozofií školy, která považuje masovou výchovu doktorandů v uměleckých oborech za kontraproduktivní. Při nedávné reakreditaci (do roku 2014) došlo i k otevření interního doktorského studia, zejména ve vybraných oborech, které jsou nositeli vědecko-výzkumných grantů (restaurování výtvarných uměleckých děl). Mírně se zvýšil počet posluchačů, je však třeba se zaměřit prioritně na zkvalitnění obsahu a výstupů z teoretické části práce a omezit na nejmenší míru eventuelní úmrtnost, danou většinou složitou ekonomickou situací doktorandů. V horizontu dvou let uvažuje AVU i o realizaci společného doktorského studijního programu v oblasti spolupráce klasických a nových médií a mediálního myšlení se zahraničním partnerem (Bauhaus v Dessavě).

Tabulka č. 1 Počet posluchů doktorského studia za období 2005-2010

roky	PhD
2005	0
2006	6
2007	6
2008	18
2009	26
2010	28

AVU hodlá pokračovat v realizaci kurzů Celoživotního vzdělávání občanů v oborech restaurování uměleckých děl malířských a sochařských (od r. 2005) a Grafických technik (od r. 2006). Na základě vyhodnocení zkušeností s touto formou vzdělávání bude tato nadále rozšiřována mj. nejenom jako služba veřejnosti, ale v první řadě jako významný příspěvek ke zvyšování kvalifikace restaurování a pomoc ochraně kulturního dědictví.

Pro dálkové studium či pro tzv. e-learning nejsou vzhledem k charakteru výuky, předpoklady, proto s rozvojem těchto forem studia směrem k veřejnosti příliš nepočítá.

2.5. Oborové spektrum

AVU realizuje v současné době výuku v oborech malířství, sochařství, kresba a grafika, intermediální tvorba, nová média, restaurování výtvarných děl a architektonická tvorba. Do budoucna se počítá se zachováním současné struktury oborů, dodržení názorové plurality a vyváženosti atelierů orientovaných tradičně a na druhé straně experimentálně. Všechny oborové ateliéry jsou chápány jako rovnocenné, bez deklarovaných priorit. Určité drobné korekce či definice ateliérových programů lze očekávat v rámci přirozeného procesu kultivace a inovace a v souvislosti s rekonkurzy a eventuelním příchodem nových pedagogů či jako reakce na aktuální vývoj oboru.

Vzhledem k ověřené praxi určité duality oborových atelierů, které umožňují širší spektrum činnosti a několik různých přístupů a úhlů pohledu, uvažuje se o zřízení druhého paralelního atelieru architektonické tvorby. Tento krok je vázán na rehabilitaci budovy a reálné finanční a prostorové možnosti školy.

Určitou výjimkou je proces rozšiřování spektra specializací realizovaných v rámci výuky restaurování uměleckých děl, který je podpořen významnou celospolečenskou poptávkou po chybějících specialistech a umožnila ho nákladná rekonstrukce a rozšíření budovy bývalé Moderní galerie v areálu Výstaviště (restaurování terakoty, keramiky a porcelánu, kovových předmětů i papíru).

I do budoucna se počítá se zvýšením počítačové gramotnosti prostřednictvím povinných a volitelných kurzů organizovaných Digitální laboratoří AVU.

Po uzavření výběrového řízení na pedagogické pozice na Katedře teorie a dějin umění byla rozšířena nabídka přednášek a inovován seznam semestrů. Kontakt s řadou odborníků, kteří konkurzem prošli (69 uchazečů) umožňuje do budoucna tento program doplnit o další předměty, krátkodobé kurzy či přednáškové bloky, studenty žádané a pro ně jistě užitečné

(arts management, umělecký provoz, dokumentace uměleckých děl apod.). Chybějící segmenty teoretické výuky lze doplnit i prostřednictvím těsné spolupráce s VŠUP a FAMU s kterou se počítá a která byla již předjednána na úrovni rektora. Tyto představy jsou však závislé na vývoji celkového rozpočtu. Dosavadní model, uvedený do praxe v říjnu 2010 bude vyhodnocen a inovován. KTDU připravuje rozvojový projekt, který by přispěl ke zkvalitnění výuky teoretických předmětů v jejich komplexnosti a provázanosti a umožnil by i modernizaci vizuální banky a realizaci citelně chybějících studijních materiálů

2.6. Věda, výzkum a vývoj

Věda, výzkum a vývoj mají svoje pevné místo v rámci aktivit AVU a jsou jedním z důležitých předpokladů rozvoje vzdělávání univerzitního typu. Dosavadní aktivity na tomto poli jsou velkým úspěchem a řadí AVU na přední místo mezi vysokými uměleckými školami. V současné době na škole působí dvě vědecko-výzkumná pracoviště (dále VVP), což je vzhledem k „malosti“ školy, zařazené v umělecké kategorii, nesporně úspěch. Výsledky těchto pracovišť jsou bezprostředně uplatňovány ve výuce, v publikační činnosti učebních textů a při realizaci mezinárodních konferencí a symposií, které budou organizovány i v budoucnu.

Nejstarší je od roku 1996 působící uměnovědné pracoviště, které řeší výzkumný záměr České umění v období post-socialistické transformace (1980-2005) s konkrétním výstupem ve formě antologie teoretických textů. Uměnovědné VVP dále realizuje a spravuje kontinuálně rozšiřovanou, doplňovanou a aktualizovanou databázi současného českého umění i-datum.cz, dále elektronickou bibliobázi dobových dokumentů k českému umění druhé poloviny 20.století.(on-line databáze textového archivu) a videoarchiv. Vzhledem k tomu, že VVP AVU je jediným akademickým pracovištěm tohoto zaměření u nás, bude AVU podporovat kontinuální pokračování jeho činnosti a jeho internacionalizace na základě dosavadních zkušeností s široce založenou mezinárodní spoluprací.

Další VVP vzniklo při škole restaurování uměleckých děl sochařských. Jeho výzkumný záměr dlouhodobě zpracovává historické a soudobé technologie a techniky v oblasti restaurování uměleckých děl sochařských. V jeho rozsahu jsou rozpracovány validní výzkumné činnosti umožňující zobecňovat kritéria zkoumaných technologických a technických postupů, precizaci, prověřování a korekci historické technologie a její vliv na soudobé metody na ochranu kulturního dědictví. VVP těsně spolupracuje s Vysokou školou chemicko-technologickou, Ústavem anorganické chemie AV, Ústavem dějin umění AV, s Národní galerií, Národním památkovým ústavem, Geologickým ústavem a širokým okruhem externích odborníků.

VVP při restaurátorské škole malířské se sestává ze dvou významných pracovišť:

1./

z odborné knihovny a Archivu historických výtvarných technik (založeným v roce 1990 s Asociací restaurátorů, Ústavem dějin umění AV ČR, Národní galerií a Národním památkovým ústavem) obsahující odbornou literaturu z domácích i zahraničních zdrojů, prezentované i na internetu. Dále soustřeďuje restaurátorské zprávy, diplomové a teoretické práce.

2. /

z technologické báze, kterou tvoří akademická laboratoř materiálového průzkumu malířských děl - společné pracoviště AVU a Ústavu anorganické chemie AV ČR. Laboratoř kombinuje tradiční i vývojové metody analýzy barevné vrstvy uměleckých děl, poskytuje podklady pro restaurátorský průzkum a umělecké posouzení výtvarných děl. Její výzkumnou činností je ověřování analytických metod a publikace v odborném tisku.

Do budoucna se připravuje obdobné integrované pracoviště se zaměřením na nedestruktivní metody průzkumu památek, jehož cílem bude propojit odborníky různých oborů a institucí uměleckých škol, vysokých škol s přírodovědným a technickým zařízením a institucí památkové péče a muzejní praxe.

Otázka dalšího rozšíření vědecko-výzkumné činnosti na AVU je limitována podmínkami a možnostmi, které nelze prozatím spolehlivě odhadnout. V úvahu přichází VVP při Škole architektury zaměřené na teorii a dějiny architektury. Obdobným inspirativní je i otevření vědecko-výzkumného tématu na téma vztahu umění a psychiatrie tzn. nikoliv v linii klasické art terapie, ale při zkoumání vlivu výtvarných prvků (prostor, linie, barva) či případně konkrétních děl na člověka ve smyslu působení umění na harmonizaci psychických faktorů a struktur (ve spolupráci s experimentální klinikou ESET). Zmínit je třeba i velmi frekventovanou a na AVU specifickou formu výzkumu, tzv. praktický umělecký výzkum, který je modelový pro doktorandské studium, ale probíhá i v rámci činnosti jednotlivých ateliérů.

Malost řešitelských týmů VVC ohrožuje do budoucna jejich existence, protože není jasné o jejich dalším pokračování po roce 2012. Jejich situaci by výrazně posílil úspěch v soutěži o vypsané granty na projekty v tzv. NAKI- Národním programu kulturní identity MKČR, kde má AVU podány celkem 3 projekty.

Dosavadní praxe potvrzuje vysokou produktivitu menších specificky zaměřených výzkumných týmů, které je třeba respektovat a zajistit jim rovnoprávné postavení vedle velkých výzkumných projektů. Udržet vědecko-výzkumnou činnost na AVU do budoucna je naprosto zásadním úkolem, jehož realizace je velmi komplikovaná, zejména v situaci, kdy tato činnost není na uměleckých vysokých školách, bohužel, objektivně reflektována. Zrovnoprávnění vysokých uměleckých škol při udělování grantů na podporu vědy a výzkumu je základním předpokladem spojení umělecké praxe s výzkumem a rozvojem speciálních uměleckých disciplin a teoretických pracovišť, o které Akademie dlouhodobě usiluje.

Od roku 2005 vyvíjený projekt "HDV centrum" se transformoval pod doménu Artyčok.TV, který reaguje na dlouhodobou fluktuaci informování o výtvarné scéně. V současnosti je aktivita zapojena do mezinárodní sítě mezi evropskými institucemi a byl vytvořen jednotný informační kanál <http://artycok.tv> a <http://youtube.com/Artyčok.TV>. Realizační tým je zapojen do evropského kulturního provozu, který od roku 2010 významně monitoruje. Nej kvalitnější výstavní projekty byly individuálně zaznamenány a na DVD nosičích dále využívány k přednáškám dějin umění. Současně nejrozšířenějším komunikačním médiem jsou sociální sítě, které mnoha výzkumy jsou doporučovány jako prostředek k sdílení informací pro výuku. Paralelně navržený projekt podporuje distanční vzdělávací metody.

On-line přístupné reportáže podporují u posluchačů uměleckých vysokých škol kritickou rovinu, která vede k vzájemné konfrontaci mezi jednotlivými uměleckými centry. Současně zveřejněné materiály přispívají k snadnějšímu pochopení celkové problematiky umění, což

vede k lepšímu přijetí výtvarné scény, ale také prezentace lokálních specifik v evropském a světovém kontextu.

Projekt „Připojení AVU v Praze k projektu eduRoam“, podporuje IP mobilitu a roaming v rámci české sítě národního výzkumu a vzdělávání. Umožní všem studentům, zaměstnancům či návštěvníkům školy připojit se rychle a kvalitně do této sítě nejen na půdě školy, ale i na přilehlých prostranstvích; certifikovaným uživatelům sítě naopak vznikne možnost připojit se do všech partnerských sítí po celém světě. Velmi prestižní je doplňkové pokrytí centrálního prostoru areálu pražského Výstaviště před Veletržním palácem, s nímž jedna z budov AVU sousedí. Projekt také umožní vyzkoušet nové technologie používané pro bezdrátové připojení a přispěje tak k výzkumu v rámci projektu eduRoam.

Digitální laboratoř je i řešitelem projektů na podporu informačního prostředí a mezinárodní spolupráce v oblasti prezentace výtvarného umění prostřednictvím interního kanálu Televize Artyčok.

2.7 Studenti a akademičtí pracovníci - lidské zdroje

Počty studentů, jak již bylo výše konstatováno, jsou na AVU dlouhodobě stabilizovány, stejně jako jejich rozptyl v rámci jednotlivých studijních oborů. Vzhledem k prostupnosti školy se tato čísla flexibilně proměňují v rámci jednotlivých oborů a ateliérů. Do budoucna je třeba dále podpořit interní mobilitu tak, aby studenti maximálně využili během svého studia celkový potenciál, který škola nabízí. Nabídka stále mnohonásobně převyšuje poptávku; v posledních letech škola zhruba ze 400 uchazečů přijímá do prvního ročníku cca 45. Nejvíce studentů se stále hlásí na klasické obory malba a kresba, což je dáno zřejmě menší informovaností o profilu některých specializovaných ateliérů. Nedomníváme se, že demografická křivka se nějak výrazně odrazí na počtu zájemců o studium na AVU, protože každoročně vysoký převis uchazečů nad přijímanými nás nutí i kvalitní studenty odmítat. A protože i počet posluchačů, kteří studia nedokončí je právě vzhledem k náročným přijímačkám minimální vedení AVU nepočítá se zásadní proměnou tohoto dlouhodobě stabilizovaného počtu studentů. Se vším důrazem je však třeba připomenout, že přesně stanovené kvóty přijímaných studentů na Akademii (a vysoké umělecké školy obecně) nelze napláňovat s ohledem na nevyzpytatelný příliv a odliv talentů.

Tabulka č. 2 Počet uchazečů, posluchačů a propadovost za období 2005 - 2010

roky	MgA	PhD	Celkem	%nárůstu	propadovost v %	počet uchazečů	počet přijatých
2005	259	0	259	-	0,77	425	32
2006	254	6	260	102,3	1,15	399	35
2007	290	6	296	112,3	1,69	372	53
2008	291	18	309	110,0	2,91	423	29
2009	302	26	328	106,3	2,13	430	36
2010	302	28	330	93,8	0,30	355	42

Počet studentů závisí i na kapacitních možnostech školy, které jsou konstantní. Určitý nárůst užitných ploch umožnily rekonstrukce obou historických budov, ale žádnou

novou budovu AVU od roku 1990 nepostavila, nerozšířila ani neplánuje. Pracovní podmínky jsou z hlediska prostoru a kvality osvětlení nadstandardní. Redislokací budou hledány aktuálně cesty, jak řešit některé komplikované situace krátkodobě přetížených ateliérů a v rámci nového generelu bude řešeno dlouhodobé provizorium zahrady a jejího využití. Přetíženým historickým budovám by velmi citelně pomohlo získání manipulačních skladových prostor pro uložení materiálu, zařízení, výstavního fundusu a zejména výtvarných děl studentů. Vedení školy hledá možnosti takový prostor získat do dlouhodobého pronájmu za příznivých podmínek a v současné době prověřuje konkrétní nabídku takového prostoru. Zde by mohl být umístěn i přístřešek pro těžkou sochařskou práci, využívaný všemi ateliéry (s možností využívat pneumatická kladiva, motorové pily, jeřáby pro manipulaci s monumentálními díly). Potřeba takového pracoviště je evidentní, počítalo se s ním v rámci rozvojových programů, je v podstatě vypracováno, ale jeho realizaci neumožňuje skutečnost, že jeho uvažované umístění v rámci školní zahrady by se dostalo do kolize s přísnými hygienickými normami platnými pro hustě zastavěné obytné oblasti a rekreační zóny, na jejichž pomezí je historická budova AVU situována. Projekt by mohl být realizován v roce 2012 za předpokladu, že se najde odpovídající místo pro jeho realizaci.

Pokud měla škola dostatek finančních prostředků na zajištění výuky, podporovala finančně a materiálově přímo jednotlivé ateliéry, provoz dílen a laboratoří, realizaci diplomových prací a dotovala provoz akademického klubu a prodejnu výtvarných materiálů. Při nutnosti přijímat vynucená úsporná opatření, bude nutno tyto náklady krátit což se odrazí přímo ve výuce. Omezení provozní doby školy by jistě znamenalo určitou úsporu provozních nákladů, ale naprosto negativně by ovlivnilo pracovní atmosféru školy, nasazení studentů a dostatek času pro realizaci jejich projektů a tím přímo i kvalitu výuky a výstupů. Zásadní prioritou Akademie i v období vázání a restrikce rozpočtů a možných změn finančních toků musí být podpora výuky a její zajištění.

V každodenní praxi provozu školy je možno samozřejmě hledat další zlepšení směrem k vyšší kvalitě, efektivnosti a odpovědnosti za hospodaření v řadě rozpočtových položek - především v oblasti energií a služeb. Mimořádná energetická náročnost je dána reálnou situací (historické budovy, vysoké světlé výšky ateliérů, prosklené stěny, práce s modelem aktu apod.) a nelze ji nějak zásadně ovlivnit – možná investicemi určenými primárně k realizaci energetických úspor. Nicméně je třeba zapojit akademické pracovníky i studenty aktivně do procesu hledání úspor a rezerv i do řešení aktuálních provozních záležitostí. Ke zlepšení vnitřní komunikace přispějí nové www stránky školy, které se podařilo spustit 1.10.2010 a internetové kiosky v budovách školy. Vedení AVU se dle možností bude snažit upravit pro potřebu studentů provozní hodiny některých zařízení např. knihovny. Tím vším je možno zvýšit kvalitu a intenzitu vnitřního života školy.

AVU nemá vlastní ubytovací a stravovací zařízení a nabízí proto studentům různé alternativy ve spolupráci s ostatními vysokými školami. Udělování stipendií a jeho kritéria jsou zakotveny v nově schváleném stipendijním řádu. Vedle vlastních zdrojů má možnost AVU čerpat výrazné finanční prostředky k podpoře studentů i prostřednictvím cen udělovaných některými nadacemi (Hlávková Nadace, Cena B.Najdenova), či jako prémie mezinárodních soutěží (Essel Award, Barcaló). AVU se i do budoucna bude intenzivně snažit tyto zdroje udržet a posílit, protože prospěchová stipendia mají vzhledem ke své výši a reálným nákladům význam spíše symbolický.

Pedagogickou kvalifikaci mohou posluchači AVU získat absolvováním kurzů na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Jazykovou přípravu zajišťuje pro posluchače AVU

Katedra jazykové přípravy AMU na základě již tradiční a dlouholeté spolupráce a záleží na samotných studentech, jak dokáží tuto nabídku využít. Při jednání s AMU byla na podzim roku 2010 hledána možnost jak zlepšit výsledky této přípravy, které by se měly odrazit v dalších letech. Tělesná příprava je zajišťována na AVU individuálně, aby maximálně reflektovala specifika umělecké školy a v rámci komplexní péče o studenty přispěla k pohybovému rozvoji a splnila významné funkce kompenzační a relaxační. Součástí tohoto předmětu je široká nabídka zájmových aktivit i intenzivních kurzů (3 x ročně- hory, voda, horská turistika). Vedle povinné tělesné přípravy pro I. a II. ročník existuje i možnost absolvovat v dalších ročnících tento předmět jako volitelný či nepovinný. Edukační proces se svými formami a prostředky bude koncentrován na plnění zejména dlouhodobých cílů zdravotních (zdatnost, psychofyzická kondice, adaptabilita) i psychosociálních. Nabídka obsahové struktury se bude i nadále řídit aktuálními potřebami studentů při respektování jejich mimoškolních sportovních aktivit. Pevnou součástí obsahového programu zůstávají zimní a letní výcvikové kurzy s tradiční náplní lyžařskou, vodáckou a horské turistiky.

V rámci otevřenosti bude AVU pokračovat ve vydávání již zavedených dodatků k diplomu (Diploma Supplement) a odpovědně a objektivně vážit žádosti o urychlení studia, pokud budou tyto žádosti opodstatněné a nebude to mít vliv na kvalifikaci absolventa.

Struktura pedagogického sboru AVU je z hlediska počtu profesorů a habilitovaných příznivá (k 30.6.2010 zahrnuje v současnosti 13 profesorů, 7 docentů a 25 odborných asistentů). Věková struktura složení pedagogického sboru je v kategorii profesor relativně vysoká. Je to důsledkem zásadní proměny AVU v roce 1990, která umožnila příchod pedagogů, kteří v období totality nemohli a nesměli realizovat svoji tvůrčí a pedagogickou činnost. Jestliže AVU deklaruje pluralitu názorů a médií musí být i multigenerační školou. Generační výměna však musí probíhat kontinuálně a bez velkých zvrátů, s maximálním využitím potenciálu zkušených pedagogů např. udělením statutu profesora-konzultanta. V červnu 2010 bylo vypsáno výběrové řízení na obsazení pedagogických míst vedoucích ateliérů a další obdobné konkurzy budou následovat na jaře roku 2011. V době uzávěrky tohoto materiálu nebyly výsledky výběrových řízení známy, ale naprosto rekordní účast 156 uchazečů dokládá že o AVU je zájem, má i mezinárodní prestiž a lze předpokládat, že náročné výběrové řízení povede ke zvýšení kvality a perspektivní inovaci pedagogického sboru. Dále bude pokračovat nastartované úsilí o sjednocování reálné výše úvazků a v rámci finančních možností rozšiřovat počet pracovníků s omezeným úvazkem externistů.

V kategorii asistentů je situace mnohem příznivější, věková struktura je dána potřebou zkušených a kvalitních pedagogů schopných samostatně vyučovat. Mimořádně perspektivní je věková struktura vědeckých pracovníků, kde je 6 pracovníků v kategorii do 39 let. Vedení školy má samozřejmě eminentní zájem na dalším kvalifikačním růstu akademických pracovníků a plně ho bude podle možností podporovat, včetně cílené jazykové přípravy.

Tabulka č. 4 - Vývoj počtu pedagogů v letech 2005 - 2010

rok	profesor	docent	odborný asistent	asistent
2005	9	9	31	4
2006	10	9	31	4
2007	9	11	27	6
2008	12	8	29	8
2009	13	7	26	9
2010	13	7	25	10

Palčivým problémem je dlouhodobě mzdová situace na škole. I když se směřuje 60 % příspěvku na činnost vývoj výše mezd má klesající tendenci a průměrné hodnoty jsou alarmující a mzdy vysokoškolských pedagogů naší školy se tak dnes ocitají reálně pod úrovní pedagogů základních a středních škol.

Tabulka č.5 Vývoj počtu zaměstnanců a průměrné mzdy za období 2005-2010

rok	mzdové prostředky vč. V+V	celkový počet pracovníků	průměrná mzda pracovníka
2005	36 265	112	19 144
2006	33 744	110	17 934
2007	40 156	112	20 920
2008	45 153	115	23 121
2009	46 788	117	23 801
2010	45 908	115	23 693

Více než dříve je třeba využívat při sledování výkonnosti a hodnocení akademických pracovníků a zaměstnanců školy efektivitu jejich činností. S tím souvisí i potřeba personálního auditu a zejména nutnost zlepšit a zprůhlednit systém finančního odměňování jako pružného motivačního nástroje využívaného vedoucími akademickými pracovníky a vedoucími pracovišť.

2.8. Investiční záměry a materiálně technické zabezpečení a rozvoj informačních technologií

Mezi priority období roku 2010-14 patří realizace některých investičních záměrů, které se nepodařilo uplatnit v minulém dlouhodobém záměru a které jsou pro blízkou budoucnost školy nezbytné. Tabulka dokládající čerpání investičních dotací z MŠMT jednoznačně vypovídá o nepříznivé situaci v posledních pěti letech a nabízí úvahu usilovat o včlenění prostředků určených na programové financování do objemu vlastního příspěvku dle zákona.

Tabulka č. 6 Vývoj INV prostředků v rámci programového financování v letech 2005-2010

rok	INV
2005	5 205
2006	7 088
2007	12 427
2008	0
2009	0
2010	6 555

Připomeňme, že byla dokončena náročná obnova Šalounova ateliéru na Vinohradech pro potřeby hostujícího pedagoga. Investiční záměr na zprovoznění plenérového centra na statku Emy Destinové ve Stráži nad Nežárkou byl opuštěn z důvodů budoucích provozních nákladů nad možnosti školy stejně jako myšlenka nových studentských kolejí. Po složitém jednání se podařilo v roce 2006 uzavřít s Městskou částí Praha 7 nájemní smlouvu na pronájem dvorního objektu v ulici Jana Zajíce 27. Akademie tento ateliér využívá již od roku 1970, jeho technický stav je však ve velmi špatném stavu. Skutečnost, že doba pronájmu byla stanovena na 50 let umožňuje přistoupit k realizaci nutné obnovy, která by umožnila efektivně a plnohodnotně tento ateliér využívat pro výuku malířské a sochařské přípravy.

Posledním velkým historickým objektem v majetku AVU, který potřebuje rekonstrukci, je budova Školy architektury, dílo architektů Jana Kotěry a Josefa Gočára z let 1922–24. V současné době v něm vedle školy architektury sídlí Ateliér nových médií I. a uměnovědné VVP. Stav této budovy je téměř havarijní a potřeba rekonstrukce a modernizace je mimořádně naléhavá. Tuto potřebu AVU opakovaně deklaruje ve všech svých materiálech od roku 1999. Ze strany MŠMT byla tato stavba vyškrtána z návrhu investičního programu na období 2003–2007. Vzhledem ke skutečné naléhavosti obnovy, kterou vedení AVU považuje za svoji prioritu je investiční záměr opakovaně zpracováván. Úsilí vedení AVU bude směřovat k tomu, aby se tato významná kulturní památka dočkala konečně obnovy. V suterénu školy se počítá se zřízením modelárny a dílny pracovně nazvané sochařská dílna pro smíšené technologie. Pro investiční záměr formulovaný v roce 2006 jsme teprve v roce 2010 dostali příslib investičního krytí v roce 2011 ve výši 100 milionů. Při projednávání IZ AVU na léta 2011-2015 byly výše uvedené dvě akce – Rekonstrukce ateliéru ul. Jana Zajíce a Rekonstrukce Školy architektury zařazeny do programu Rozvoj materiálně technické náklady v letech 2011-2015. Finanční limit byl stanoven ve výši 100 mil. Kč. V souvislosti s dokončením obnovy Školy architektury bude třeba finálně upravit i školní zahradu, vyřešit deponování soch, letní ateliéry a auditorium, režim parkování a vjezdu atd.

Významným úkolem je pokračovat v rozvoji informačních technologií, které byly na AVU budovány s relativním zpožděním až od roku 1998. Od té doby došlo k výraznému zvýšení rychlosti a propustnosti sítě (z původních 64 KB/s na současný 10 GB/s), k rapidnímu zvýšení připojených pracovních stanic, postupné computerizaci knihovny. Obdobným způsobem bude postupně zdigitalizován, zpracováván a publikován cenný Archiv AVU s historickým matrikami zachovanými od roku 1800. I v dalších letech se počítá se zdokonalováním páteřní sítě školy, zlepšením její kvality, rychlosti, průchodnosti a bezpečnosti.

Digitální laboratoř, odborné pracoviště školy v oblasti informačních a audiovizuálních technologií, zprostředkovává praktický kontakt s moderními technologiemi všem studentům.

Jako základ nově koncipované kapitoly rozvoje IT na AVU v období 2011-14 je bezpodmínečně nutné dokončit ověřovací provoz www stránek, jmenovat novou akční Radu a IT a provést audit soukromého subjektu zajišťujícího od roku 1998 pro AVU službu správu sítí.

Vedle nových technologií je samozřejmě potřeba rozvíjet a inovovat i vybavení ateliérů orientovaných na klasická média a především optimalizovat provoz náročných a drahých zařízení, například i prostřednictvím zaangažování skutečně špičkových odborníků z praxe v rámci Rozvojových projektů.

Vzhledem k tomu, že v příštím období nebude docházet k plošnému navyšování rozpočtu neinvestičních výdajů, Akademie bude klást velký důraz na dosavadní strategii tj. zpracování kvalitních projektů, které budou podány v rámci Rozvojových programů. Předpokládá se, že v nejbližší budoucnosti bude podána celá řada projektů na rozvoj „klasických“ oborů, které jsou v současné době značně podfinancovány. Významná pozornost bude přirozeně věnována i inovace dílenského a laboratorního zázemí, posílení infrastruktury výuky, vědy a výzkumu i řízení školy spolu s optimalizací prostorových a technologických kapacit a stanovení jasných provozních pravidel v rámci vnitřních předpisů. Paralelně budou dle potřeby jednotlivých škol a pracovišť zlepšovány podmínky Materiálně technického zázemí provozu ateliérů, dílen a zejména kabinetů KTDU a inovace výuky teoretických předmětů. Transformační rozvojové programy budou i v budoucnu zaměřeny do pěti hlavních oblastí:

- modernizace infrastruktury informačních technologií
- modernizace a zkvalitnění výuky
- realizace programů celoživotního vzdělávání
- podpora vědecko-výzkumné činnosti
- rozvoj internacionalizace

AVU bude navazovat i na své velmi úspěšné aktivity při získávání účelových grantů z Fondu rozvoje vysokých škol a prověří přirozeně i možnosti zapojení společných projektů do Strukturálních fondů EU.

2.9. Naplňování cílů z hlediska poslání vysoké školy

Umělecké Akademie se z mnoha hledisek výrazně odlišují od ostatních vysokých škol zejména vysokou mírou finanční náročnosti přepočtenou na jednoho studenta, relativně nízkým počtem studentů na jednoho pedagoga (na AVU poměr 5,5), poměrně dlouhou dobou studia, nízkou „úmrtností“ (na AVU dlouhodobě v řádu jedinců) a dlouhodobě stabilizovaným a nepřiliš vysokým počtem posluchačů, kteří jsou pečlivě vybíráni třemi koly přijímacích talentových zkoušek. Jakkoliv jsou tyto vymoženosti bohužel často vnímány jako luxus, je třeba je jednou provždy definovat jako základní existenční podmínky kvalitně fungujícího vysokého uměleckého školství.

Čtyři samostatné umělecké vysoké školy v ČR různého oborového zaměření (AMU, JAMU, VŠUP, AVU) tvoří svým stabilizovaným počtem studentů, který nehodlají ve svém bytostném zájmu rozšiřovat a soustředují se od doby reforem na počátku 90. let na rozvoj kvality. S ohledem na skutečnost, že celkový objem finančních prostředků čerpaných z rozpočtové kapitoly vysokých škol pro umělecké školy je procentuelně velmi nízký (blíží se 2,5 %) je třeba chápat finanční podporu vysokých uměleckých škol nejenom v rovině

financování příslušných studijních programů, ale i v širší poloze podpory umění, kultury a humanizace společnosti, zcela v souladu s civilizačními trendy i vládou přijatými zásadami podpory a umění a nejnověji i Strategií trvale udržitelného rozvoje a Strategií hospodářského růstu, kde se explicitně hovoří „o podpoře soudobé umělecké tvorby a vytváření podmínek pro tvorbu nových kulturních hodnot „, což je zajisté příklad i uměleckých škol.

Tabulka č.7 Podíl UVŠ na celkových NIV VVŠ

	rok 2002	rok 2010
VVŠ bez programového financování	11 283 055	21 615 242
Vzdělávací činnost VVŠ - A,B1,B2,B3	10 949 944	21 088 813
UVŠ - A,B1,B2	333 111	526 429
podíl UVŠ na celkových NIV v %	2,95%	2,44%

Akademie výtvarných umění v Praze je ze všech uměleckých škol (zřejmě i všech veřejných vysokých škol) zdaleka nejmenší, nečlení se na fakulty ani katedry a realizuje výuku v jediném akreditovaném studijním programu. Právě ona „malost“ je jejím hlavním specifikem a zároveň i velkou výhodou i nevýhodou (pro ilustraci v roce 2010 má AVU 330 studentů, 55 akademických pracovníků, 6 vědeckých pracovníků). Bez přímé podpory státu se neobejde, protože s ohledem na nekomerční charakter umělecké tvorby zde pěstované jsou a budou možnosti získávání dalších finančních zdrojů velmi omezené (vedlejší doplňková činnost, sponzoring). Dosavadní rozdělování financí podle kritéria počtu posluchačů a jejich uplatnění na trhu práce považujeme pro umělecké vysoké školy za nevhodné. Zvyšování podílu údajů o kvalitě při konstrukci finančního příspěvku je nepochybně krokem správným směrem, je ovšem třeba nastavit jej tak, aby nebyl pro vysoké školy diskriminující. Pro potřeby pracovní komise ČKR a RVŠ připravila AVU v roce 2010 materiál o kvalitativních kritériích pro hodnocení uměleckých škol a plně se zapojila do společného rozvojového projektu uměleckých škol a fakult připravujících RUV (registr Uměleckých tvůrčích výstupů).

Kvantita je pro AVU prázdný pojem, protože stovka průměrných umělců, kteří prošli školou neznamena vůbec nic, na rozdíl od stovky průměrných chemiků a ekonomů či právníků, kteří se v praxi dobře uplatní. Váha kvantitativních kritérií může do budoucna přinést i zásadní ohrožení klíčového modelu ateliérové výuky, už s ohledem na tragické zkušenosti se zahraničím (např. Belgie, Španělsko, Itálie) a na zřetelnou snahu ostatních univerzit akreditovat výhodněji dotované umělecké studijní programy. V této souvislosti je třeba konstatovat, že povinností vysoké umělecké školy je zajišťovat nabídku studia oborů výtvarného umění v plné komplexnosti a rovnováze právě na rozdíl od jednotlivých vybraných programů vytypovaných na fakultách či institutech. To samozřejmě přináší další prohloubení finanční náročnosti ve smyslu garance za velmi úzce vyprofilované a finančně náročné obory (restaurování výtvarných děl, nová média apod.).

Je samozřejmě povinností školy hledat v této situaci i další možné diverzifikované finanční zdroje prostřednictvím vlastní doplňkové činnosti, eventuelně sponzoringu a mecenášství. V nedávné době se začaly na AVU realizovat placené kurzy pro veřejnost jak v rámci programů Celoživotního vzdělávání tak i v gesci školy (večerní kreslení, letní malířské kurzy). Počítá se s dalším pokračováním těchto aktivit v souladu s kapacitními možnostmi školy a prioritou výukových programů. Nová vnitřní směrnice pro hospodářskou

činnost AVU upravuje i režim výstupů technologických laboratoří a výzkumných center směrem k veřejnosti. Pro léta 2011-12 se jako aktuální jeví nutnost aktualizovat, revidovat a inovovat legislativní předpisy a nově formulovat chybějící organizační a provozní řády jednotlivých pracovišť.

V intencích novely autorského zákona se připravuje i právní ošetření uměleckých děl, na jejichž vzniku měla škola nějakou formou finanční podíl. Počítá se i se zintenzivněním činnosti oddělení vnějších vztahů s vizí zajištění obdobné mecenášské podpory, jakou byla v minulosti aktivita Nadace Milana a Jany Jelínkových. Tyto mecenášské příspěvky by měly být koordinovány a kumulovány tak, aby byly využity zejména pro dvě oblasti, které nelze pokrýt z příspěvků na činnost a pro kvalitu výuky jsou významné. Jednak jsou to zahraniční odborné exkurze a ateliérové výjezdy a jednak materiální podpora náročných diplomových prací.

Lze konstatovat, že při naplňování hlavních cílů a poslání vysoké školy se dosavadní model a strategie činnosti osvědčily a AVU je dlouhodobě stabilizována z hlediska struktury, programu i rozsahu a objemu své základní činnosti. Jejím specifikem zůstanou i do budoucna relativně obecně stanovené moduly a obsahy studijních plánů, které jsou konkrétně naplňovány kreativním společenstvím učitelů a žáků.

AVU prošla v roce 1990 naprosto zásadní reformou, která zcela změnila její filozofii. To však samozřejmě neznamená, že je možno stávající institucionální systém zakonzervovat. Naopak je potřeba kontinuálně inovovat jednotlivé oborové studijní curricula a zvyšovat a prohlubovat kvalitu, jejímiž garanty by měli být odpovědní studenti a morálně a umělecky vyzrálé osobnosti vedoucích pedagogů a průběžná evaluace založená na reflexi výstupů z AVU směrem k odborné i široké veřejnosti doma i v zahraničí. To vše s vědomím ošidnosti jakéhokoliv objektivního měření kvality uměleckého díla. Dosavadní vývoj směřuje k posílení autonomie jednotlivých ateliérů a kompetencí a odpovědnosti vedoucích pedagogů za předpokladu pregnantně formulovaných programů a zpětné vazby směrem ke studentům i ke koncepci a směřování školy, reflektované akademickou obcí i odbornou veřejností.

Role AVU jako veřejné kulturní instituce je integrální součástí jejího vzdělávacího programu. Je protokolem všeobecné evidence, že vysoké umělecké školy mají klíčový podíl na kvalitě soudobého umění. Pedagogové těchto škol patří mezi nejvýznamnější tvůrčí síly a hlavním produktem jejich výuky jsou umělci reprezentující soudobé umění, které je vrcholnou součástí kultury, překračující daleko komerční kulturní průmysl. Kontinuita vzdělávání v této oblasti garantuje zachování národní a státní identity, která je nejobecnějším smyslem a cílem státní a kulturní reprezentace, podporované všemi demokratickými společenskými systémy.

3. Internacionalizace

3.1. Vzdělávací činnost

O významu mezinárodních kontaktů pro uměleckou vysokou školu typu AVU netřeba pochybovat. Po roce 1990 došlo v tomto ohledu k naprosto zásadní proměně intenzity přímých kontaktů, které i v kontextu našeho členství v EU a role kultury a umění v procesu globalizace nabývají na svém významu. AVU je zapojena do mezinárodních výměnných programů SOCRATES/ ERASMUS a realizuje tyto programy ve formě 3-4 měsíčních studentských výměn a stáží a týdenních stáží pedagogů. Počet škol, které jsou do tohoto programu zapojeny mírně stoupá (v roce 2010 již 16 škol), vzhledem ke kapacitě školy však není reálné tuto síť dále výrazně rozšiřovat, je však nutné ji neustále zkvalitňovat a inovovat. Dosavadní partneři jsou tradiční a osvědčení a pro posluchače naší školy atraktivní. Nové partnery je třeba vybírat uvážlivě a z hlediska jejich přínosu pro AVU a zaměřit se přitom na některé skutečně prestižní Evropské Akademie.

Významným doplňkem jsou pravidelné kontakty a realizované výměny na základě dlouhodobě uzavřených a flexibilních bilaterálních dohod s tradičními mimoevropskými partnery tzn. na principu reciprocity. (v roce 2010 takových partnerů ze 6 mimoevropských zemí), celkem tedy 22 bilaterálních kontaktů.

Do budoucna AVU usiluje o udržení těchto podnětných kontaktů, které zásadním způsobem přispívají k rozvoji posluchačů a jejich případné rozšíření o nové státy EU a o civilizační okruh mimo dosah Evropy, například do Číny, Koreje, Peru či Jižní Afriky. Studijní cesta zahraničního prorektora v roce 2009 velmi intenzivně podnítila zájem těchto zemí vysílat své studenty do Prahy i na bázi recipročních výměn. V souvislosti s připravovanou mezivládní kulturní dohodou s Běloruskem je AVU připraveno přijmout v roce 2012 2 studenty z Akademie v Minsku na dlouhodobou stáž v restaurátorských ateliérech.

Kromě institucionálních výměn AVU intenzivně podporuje individuální kontakty studentů (tzv. free movers) a napomáhá jejich realizaci a to oběma směry. Velmi potěšitelný je neklesající zájem zahraničních studentů o studium na AVU a realizaci stážových a výměnných pobytů, který vypovídá o vysokém renomé Prahy jako uměleckého a kulturního centra. Nadstandardní vztahy pojí AVU se sesterskou vysokou školou VŠVU v Bratislavě, a jsou chápány nad rámec mezinárodních vztahů.

Do internacionalizace vzdělávací činnosti se promítá i účast našich studentů na různých přehlídkách a soutěžích určených posluchačům uměleckých škol, participace na letních školách v zahraničí, pravidelné pořádání letních škol pro zahraniční studenty přímo na AVU. Je možno konstatovat, že AVU bude i nadále plnit svůj podíl na internacionálním provozu umění a podíl na jeho hodnotách a pedagogové, studenti i absolventi se budou přímo podílet na formulaci aktuálních úkolů soudobého výtvarného umění a internacionálním uměleckém provozu.

Za velmi významné považuje vedení školy pořádání zahraničních odborných exkurzí, organizovaných v rámci výuky Katedrou teorie a dějin umění či jednotlivými ateliéry v rámci jejich ateliérových rozpočtů. Jejich význam je naprosto zásadní a proto tyto cesty za

poznáním světových galerií, významných kulturních památek, prestižních výstav a uměleckých přehlídek budou podle možností v neztenčené intenzitě dále rozvíjeny.

Mobilita studentů je v rámci existující kapacity školy a počtu studentů na vysoké úrovni z hlediska četnosti kontaktů. Jako žádoucí se jeví podpořit mobilitu zejména mladých pedagogů a využívat efektivněji krátkodobé návštěvy pedagogů ze zahraničí. Mobilitu usnadní příprava kreditního systému ECTS, který je od roku 2004 ve fázi příprav.

Mimořádným přínosem pro oblast mezinárodní spolupráce v oblasti výuky se stalo otevření a v náhradních restitucích získaného a rekonstruovaného Šalounova ateliéru v Praze na Vinohradech určeného pro pobyty hostujících profesorů. Dosavadní zkušenosti s tímto ateliérem jsou vysoce pozitivní. Prošlo jím dosud 5 zahraničních pedagogů. Na rok 2010-2013 AVU obdržela finanční prostředky v rámci operačního programu *Praha-adaptabilita*, na zajištění činnosti hostujícího profesora.

Přístup na AVU ve smyslu přijímacího řízení je zcela demokratický a otevřený a zahraniční uchazeči mají naprosto stejné podmínky jako studenti domácí. Rozhodující je pouze míra talentu a předpoklady ke studiu. Každý rok tvoří podíl zahraničních studentů na AVU zhruba 15 % všech posluchačů, což je orientační číslo, které přirozeným způsobem zajišťuje potřebnou diverzitu a otevřenost a lze předpokládat, že při stejně živém zájmu o Prahu jako uměleckou metropoli se udrží i do budoucna. Jazykové bariéry nejsou při studiu uměleckých oborů natolik zásadní, aby musel být akreditován studijní program v cizím jazyce, což by při malém počtu studentů i pedagogů AVU nebylo příliš efektivní. V případě potřeby může využít AVU spolupráce a nabídky obdobného programu, který je nově akreditován na VŠUP. I nadále se počítá s intenzivnější integrací zahraničních studentů AVU do života AVU, pořádáním jazykových kurzů češtiny a realizací speciálních kurzů či odborných exkurzí zaměřených na poznání české výtvarné kultury.

AVU je členem Evropské ligy uměleckých škol (ELIA) a Mezinárodního sdružení uměleckých restaurátorských škol (ENCoRE).

3.2. Výzkum a vývoj

Internacionalizace ve výzkumu a vývoji se týká zejména VVP zaměřeného na moderní a postmoderní umění po roce 1945. Toto pracoviště již tradičně spolupracuje se zahraničními partnery při tvorbě internetové databáze a bibliografie a při přípravě společných výstavních projektů. Dosavadní zkušenosti jsou příslibem dalšího intenzivního rozvoje těchto vztahů. Spolupráce bude pokračovat zejména na bázi evropského projektu sítě uměleckých archivů a databank a účasti na tvorbě a prezentaci významných sbírek umění centrální a jihovýchodní Evropy. Další antologie textů z transformačního období 1980 - 2010 bude vydána v roce 2011, bude provázena výstavou a je plánována jako impulz pro reflexi transformačního procesu v ex-socialistických zemích.

Restaurátorské VVP bude mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji i nadále rozvíjet především na bázi členství restaurátorské školy v Mezinárodním sdružení restaurátorských škol ENCoRE. Tato instituce sdružující umělecké restaurátorské školy na vysokoškolské úrovni usiluje v rámci EU o zvýšení kvality restaurátorského oboru. Zajišťuje výměnu odborných informací a koordinuje mobilitu pedagogů, studentů a vědeckých pracovníků v oboru. Úzce s tím souvisí i otázka mobility pracovníků ve výzkumu a vývoji,

kteřá vřak svým charakterem jen výjimečně přesáhne formu krátkodobých studijních pobytů.

Ve fázi přípravných jednání je možnost realizovat společný projekt doktorského studia zaměřený na mediální myřlení a rovnováhu klasických a nových médií v umělecké tvorbě připravovaný s prestižní německou školou Bauhaus v Dessavě.

Vytvoření AccessGrid uzlu na AVU pro specifickou aplikaci „Video-konzultace“ – využití videokonferenčního přenosu v High Definition kvalitě při konzultaci výtvarného či restaurátorského postupu s partnerským pracoviřtřem kdekoli na světe - představuje prestižní využití vysoce sofistikované gridové technologie pro mezinárodní spolupráci v oblasti výtvarného umění. Pro klasické obory, jako jsou malířská a sochařská tvorba a zejména restaurátorství, kde byla možnost on-line mezinárodní spolupráce doposud limitovaná nedostatečnou kvalitou přenášené obrazové informace, by tato aplikace představovala velmi významné rozříření hranic internacionalizace v oblasti výtvarného umění. V rámci ČR půjde o prvenství v podobném využití této technologie, v celosvětovém měřítku o zařazení do čela výzkumu a vývoje v oblasti e-learningu.

3.3. Lidské zdroje

Jakkoliv se jazykové kompetence studentů a akademických a administrativních pracovníků postupně zkvalitňují, jsou v této oblasti stále citelné rezervy. Nejpříznivější je zřejmě situace v kategorii studentů, která je dána obecně větřím akcentem na jazykovou přípravu na základních a středních školách. Pozitivem je jistě i průběžná jazyková výchova, která je jako povinná součást výuky integrována do studijních plánů. Realizuje se prostřednictvím katedry jazyků AMU a vedle angličtiny jsou nabízeny i možnosti eventuelního výběru italřtiny a francouzřtiny, které jsou pro oblast umění stále významné. K větří jazykové kompetenci přispívají samozřejmě i stážové pobyty a kontakt se zahraničními studenty na Akademii. Složitější je situace u akademických pracovníků, kde je potřeba jazykové kompetence sledovat a zdokonalovat spíše individuálně dle osobních dispozic a potřeb jednotlivých pedagogů. Obecně platí, že u mladřích a nastupujících pedagogů je situace příznivější. Pro vybrané administrativní pracovníky jsou organizovány speciální jazykové kurzy s kterými se počítá i do budoucna.

Vedení AVU bude i v budoucnu věnovat otázce jazykové kompetence zvýšenou pozornost. Představuje totiž základní předpoklad k rozvoji mobility. Dalřím předpokladem, který byl naplněn, je existence vlastní (byť skromné a omezené) ubytovací kapacity pro realizaci výměnných pobytů a stáží. K větří intenzitě a kvalitě mobility by zajisté přispěla informační setkání s absolventy zahraničních stáží, kteří by novým kandidátům mohli předat konkrétní a užitečné podněty a informace. Organizací těchto setkání bude pověřeno zahraniční oddělení.

Začlenění AVU do projektu eduRoam pro podporu IP mobility a roamingu v rámci české sítě národního výzkumu a vzdělávání umožní všem zahraničním studentům a návštěvníkům snadné a kvalitní připojení k síti internet kdekoli na půdě školy, uživatelům sítě AVU tím bude nabídnuta odpovídající možnost připojení na partnerských institucích po celém světe.

4. Kvalita a excelence akademických činností

4.1. Hodnocení činnosti

Pravidla a harmonogram hodnocení AVU definuje § 15 Statutu AVU. Proces hodnocení respektuje specifika AVU jako vysoké umělecké školy. Sleduje především, jak organizace a řízení činností, aplikace studijních plánů a personální obsazení vysoké školy přispívají k plnění poslání a hlavních úkolů AVU. Dále sleduje periodicky kvalitu výsledků tvůrčí činnosti studentů a pedagogů a jejich reflexi uměleckou kritikou a odbornou veřejností. Dosavadní zkušenosti s hodnocením naznačují, že data, která je vůbec možno brát objektivně v úvahu, může poskytnout až celý komplex hodnocení. Hlavním smyslem evaluace je však především reflexe směrem dovnitř školy ve smyslu ozdravování kvality vnitřního života školy a přežití budoucnosti.

Systém vnitřního a vnějšího hodnocení školy probíhá periodicky několika formami. Tou základní je náročný systém vnitřního hodnocení studentů, který má určité odlišnosti od běžně zavedených modelů. Klasifikaci v hlavním předmětu ateliérové výuky totiž nenavrhuje vedoucí pedagog, ale nezávislá komise složená z akademických pracovníků školy (většinou 5–6ti členná). V rámci ročníkových postupových komisí představí posluchač komisi výsledky své roční práce, které doplní textem teoretické obhajoby. V rámci veřejné diskuse (za účasti ostatních studentů) potom komise, vždy bez účasti příslušného pedagoga, navrhne konečnou známku, která je předmětem jednání kolegia akademických pracovníků, které v případě zřejmých disproporcí či návrhů na známku neprospěl řeší opakovaně finální kvalifikaci přímo nad uměleckými díly a za účasti všech vedoucích pedagogů. Obdobně náročně jsou hodnoceny i obhajoby diplomových a doktorských prací, které dokonce probíhají před Uměleckou radou školy.

Znalosti z dějin umění a architektury jsou souhrnně prověřovány prostřednictvím souborné státní zkoušky, kterou studenti absolvují v 5.ročníku a která je podmínkou postupu do diplomového ročníku. Zkoušce předchází písemný test, je komisionelní a členy komise jsou i externisté z praxe či jiných uměleckých škol.

Další formou vnitřní evaluace je svod informací o činnosti jednotlivých akademických pracovníků a ateliérů. V rámci výroční zprávy o hodnocení činnosti jsou zveřejňována podrobná Curricula jednotlivých akademických pracovníků, která sumarizují jejich pedagogickou, uměleckou i veřejnou a publikační činnost. Obdobně dokumentují svoji činnost jednotlivé ateliéry. Nástrojem udržení a prověření kvality je i zásada termínovaných úvazků jednotlivých akademických pracovníků a periodicky opakované konkurzy, které jsou optimální příležitostí k reflexi a hodnocení činnosti jednotlivých ateliérů a pedagogů.

Konečně AVU je veřejnou institucí, která pravidelně představuje výsledky své pedagogické i tvůrčí činnosti veřejnosti. Děje se tak prostřednictvím Dnů otevřených dveří, velké výstavy na závěr školního roku a tradiční výstavy diplomantů v Národní galerii. Kromě toho ve spolupráci s řadou dalších institucí a subjektů jsou představovány práce pedagogů i studentů (velmi častou formou společné prezentace ateliéru) na mnoha místech v Praze i po celé republice a často i v zahraničí. Všechny tyto výstavy jsou nejen posuzovány odbornou a laickou veřejností, tedy návštěvníky, ale i prostřednictvím kritik a recenzí v odborných periodikách (Ateliér, Umělec, denní tisk). Tato hodnocení jsou potom na AVU zveřejňována a stávají se tématy odborných i kuloárových diskusí. Do této diskuse budou aktivněji zapojeni

členové Katedry teorie a dějin umění, případně budou požádáni o názor externisté mimo školu.

V roce 2005 a 2009 proběhly ankety iniciované Studentskou komorou AVU, které se v mnohém týkaly hodnocení kvality vzdělávací činnosti studenty. Po vyhodnocení byly výsledky ankety zveřejněny a vzešla z nich řada konkrétních podnětů a námětů pro činnost školy, které budou zohledněny zejména při každodenním provozu školy. V jarním semestru 2011 bylo rozhodnuto uspořádat obdobnou bleskovou anketu připravenou a vyhodnocenou profesionální firmou (ve spolupráci s ACCS v Brně nebo Katedrou kulturologie FFUK). A předpokládáme, že takové ankety by se měly realizovat periodicky.

Na rok 2012 je plánována vnější evaluační činnost školy ve spolupráci se zahraničními institucemi. Nabízí se využít aparát ELIA (Evropské ligy uměleckých institutů), zkušeností VŠVU v Bratislavě či některé specializované agentury.

Na základě vyhodnocení plnění aktualizace Dlouhodobého záměru bude v roce 2012 znovu vypracována aktuální SWOT analýza AVU, která poslouží i jako východisko zkvalitnění řídicích procesů.

Jedním z uvažovaných kritérií měření kvality je i uplatnění absolventů v praxi. Právě v oblasti volného umění je však složité tuto kategorii hodnotit – možná ještě složitější než v uměleckých školách zaměřených na interpretaci či užité umění. Vzhledem k nepraktičnosti, ekonomické „neužitečnosti“ a relevantnímu hodnocení uměleckých děl nelze vypracovat objektivní hodnocení kvality absolventů i objektivně posoudit jejich „úspěšnost“ na trhu práce. Tu je možno posoudit až s dlouhodobým odstupem při bilancování určité ukončené generační etapy. V podmínkách AVU se proto jeví jako zcela absurdní monitorovat situaci na trhu práce, analyzovat poptávku a uplatnění absolventů, definovat preferenční obory či zkoumat nabídku studijních oborů se společenskou potřebou. To však neznamená, že by AVU měla rezignovat na využití poznatků svých absolventů k reflexi vlastní činnosti např. v rámci speciální dotazníkové akce apod.

Při hodnocení absolventů je pak třeba se spokojit s tím, že většina absolventů je nedílnou a viditelnou součástí české výtvarné scény a v mnoha případech úspěšně reprezentuje českou kulturu na mezinárodním fóru.

Všeobecně je akcentována skutečnost, že hodnocení vysokých uměleckých škol by mělo probíhat podle jiných kritérií než na ostatních typech škol. Podle publikace „Metoda zlepšování kvality vyššího vzdělávání na základě modelu Evropské instituce pro řízení kvality“, kterou vydala Utrecht School of Arts, je možno AVU nejspíše zařadit do první skupiny škol tzn. škol, které jsou orientovány na aktivitu a jejíž podstatu definuje publikace jako „proces, ve kterém mistr předává znalosti a dovednosti žákům na individuální a profesionální bázi a s využitím neformálních metod“. Kontakty mezi mistrem a žákem jsou intenzivní a časté, předpokládá se osobitý názor na umění i přístup k tomu jak jej vyučovat. Tento osobitý přístup, ve kterém hrají roli i city a vášně, by měl být uchován a nikoliv nejrůznějšími postupy a systémy ničen“.

Pokud je tedy AVU charakterizována jako škola orientovaná především na aktivitu je třeba v první řadě v evaluaci posuzovat, zda je prostředí pro aktivitu a kreativitu skutečně vytvářeno a zkoumat jeho intenzitu případně bariéry. V tomto smyslu vypracovala AVU samostatný materiál, který se měřením kvality na vysoké umělecké škole zabývá. Vyplývá

z něj, že primárním ukazatelem kvality je podíl školy na internacionálním provozu umění a podíl na tvorbě jeho hodnot. Zahrnuje nejrůznější výstupy, jejichž parametry je možno poměrně snadno kvantifikovat (na AVU se děje v příloze ročních výročních zpráv), porovnávat a poté kvalifikovat (hierarchizovat) a vážit v institucionálním kontextu (to je předmětem RUVu). Při vyhodnocování jakýchkoliv kvantifikovatelných ukazatelů je však třeba postupovat velmi obezřetně. Významným kvalitativním parametrem se dnes musí stát stabilita a kontinuální rozvoj školy. Tato stabilita při vysokých měřítcích výběru je v současné situaci bezpochyby kvalitou hodnou ocenění.

V souladu s relevantním bodem DZ že „*ministerstvo podpoří vznik a implementaci systému hodnocení výsledků uměleckých výstupů a jejich vazbu na financování vysokých uměleckých škol*“, AVU počítá s aktivní účastí na pilotním ověření a doladování připravovaného Registru uměleckých výstupů (RUV) řešeného v rámci společného rozvojového projektu uměleckých vysokých škol s cílem hledat adekvátní ekvivalent v hodnocení výkonu ve vědě, výzkumu a umělecké tvůrčí činnosti.

4.2. Moduly, kredity

V podmínkách AVU se jeví zavádění modulů a kreditů jako přinejmenším sporné a o smyslu a účelu jejich aplikace stále probíhají intenzivní vnitřní diskuze. Pro malou a přehlednou uměleckou školu se jako výhodné jeví spíše sledování logiky v dané ose „dovednostních a znalostních“ stupňů, doplňkových disciplin a chronologického probírání látky z dějin umění. S koncepcí elitní, úzce výběrové školy, založené na principu ateliérové výuky a přímé osobní vazbě a kontaktu „žáka a mistra“, je kreditní systém obecně ve zřejmé kolizi. Kreditní systém má pro AVU do budoucna význam především pro podporu zahraniční mobility a proto se v tomto smyslu připravuje modifikovaný kreditní systém ECTS. Ten se stane navíc i základem hodnocení studentů podle přijatých standardů, bude podmiňovat mobilitu studentů a zvýší svobodu jejich výběru. AVU však i nadále sleduje a vyhodnocuje zkušenosti s dosavadním zavedením strukturovaného studia a kreditních systémů, především na ostatních vysokých uměleckých školách a na jejich základě bude hledat optimální cestu, která bude respektovat podmínky a představy AVU.

Novou situaci přináší definice Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání (Q – RAM) a jeho implementace v podmínkách AVU, která převede stanovené profily do obecné podoby očekávaných kompetencí. Dosud stanovené okruhy znalostí, dovedností a schopností lze využít při redefinici profilu absolventa, modifikaci studijních plánů a lze se o něj případně opřít při vytvoření jednoduchého a přehledného kreditního systému, aplikovatelného funkčně v podmínkách AVU.

5. Závěr

Základním úkolem AVU do roku 2014 tedy zůstává v první řadě úsilí uhájit její specifika a udržet a případně i zlepšovat dosavadní standardy každého výukového a kreativního úkolu, které jsou zároveň základní podmínkou udržení a rozvoje kvality výstupů, založených na individuálním studiu a všestranném rozvoji tvůrčí činnosti a vzdělanosti v kontextu rovnoprávného postavení a spolupráce s ostatními vysokými školami v České republice i v zahraničí. V období 2011 - 15 se AVU cíleně a programově soustředí na oblast kvality a relevance, bude podporovat otevřenost a internacionalitu školy a speciálně se zaměří na efektivitu při využívání různých finančních zdrojů.

Zpracoval: Doc. PhDr. Jiří T. Kotalík, CSc. - rektor AVU

Materiál neprošel finální jazykovou úpravou